

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ประสิทธิภาพของการใช้แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศสำหรับการลดภาวะแทรกซ้อนที่เท้าสำหรับผู้ป่วยที่เป็นโรคเบาหวาน โรงพยาบาลเกาะคา จังหวัดลำปาง

ผู้เขียน นางเยาวเรศ ดวงแก้ว

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทุม สร้อยวงค์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิกุล นันทชัยพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวานจะทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนที่สำคัญคือการเกิดแผลที่เท้า ทำให้ผู้ป่วยเป็นโรคเบาหวานต้องได้รับการรักษาเป็นเวลานานหรือถูกตัดเท้าหรือถูกตัดขาได้ ดังนั้น การดูแลเท้าในผู้ป่วยที่เป็นเบาหวานจึงมีความสำคัญ การศึกษาปฏิบัติการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ประสิทธิภาพของการใช้แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศสำหรับการลดภาวะแทรกซ้อนที่เท้าสำหรับผู้ป่วยที่เป็นโรคเบาหวาน ที่มารับการรักษา ณ คลินิกเบาหวาน โรงพยาบาลเกาะคา จังหวัดลำปาง กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 2 กลุ่มคือกลุ่มผู้ป่วยที่เป็นโรคเบาหวานที่มารับการรักษาก่อนมีการใช้แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศสำหรับการลดภาวะแทรกซ้อนที่เท้าสำหรับผู้ป่วยที่เป็นโรคเบาหวานในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2555 จำนวน 142 คน และกลุ่มตัวอย่างที่มาใช้บริการหลังมีการใช้แนวปฏิบัติในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 จำนวน 126 คน ดำเนินการศึกษาตามกรอบแนวคิดการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกของสภาวิชาชีพด้านการแพทย์และสุขภาพแห่งชาติ ประเทศออสเตรเลีย (National Health and Medical Research Council [NHMRC], 1999) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศสำหรับการลดภาวะแทรกซ้อนที่เท้าสำหรับผู้ป่วยที่เป็นโรคเบาหวาน ที่พัฒนาโดย เยาวเรศ ดวงแก้วและคณะ (2554) 2) เอกสารประกอบการใช้แนวปฏิบัติ 3) แบบสอบถามความรู้เรื่องการดูแลเท้าของผู้ที่เป็นโรคเบาหวาน 4) แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการดูแลเท้าของผู้ที่เป็นโรคเบาหวาน และ 5) แบบประเมิน

ความเสี่ยงต่อการเกิดแผลที่เท้าของผู้ที่เป็นโรคเบาหวาน เครื่องมือวิจัยผ่านการตรวจสอบคุณภาพ
ก่อนนำไปใช้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย

ผลการศึกษาพบว่า

1. ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มารับบริการก่อนมีการใช้แนวปฏิบัติที่มีความรู้เกี่ยวกับการดูแลเท้าอยู่ในระดับดีมีร้อยละ 34.51 ในขณะที่กลุ่มที่มารับบริการหลังมีการใช้แนวปฏิบัติมีร้อยละ 85.71
2. ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มารับบริการก่อนมีการใช้แนวปฏิบัติที่มีพฤติกรรมในการดูแลเท้าอยู่ในระดับดีมีร้อยละ 41.55 ในขณะที่กลุ่มที่มารับบริการหลังมีการใช้แนวปฏิบัติมีร้อยละ 87.30
3. ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มารับบริการก่อนมีการใช้แนวปฏิบัติมีระดับความเสี่ยงของการเกิดแผลที่เท้าในระดับต่ำ ปานกลาง และสูง ร้อยละ 60.56 ร้อยละ 29.58 และร้อยละ 9.86 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่มารับบริการหลังมีการใช้แนวปฏิบัติมีร้อยละ 92.86 ร้อยละ 3.97 และร้อยละ 3.17 ตามลำดับ

ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงผลของการใช้แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศสำหรับการลดภาวะแทรกซ้อนที่เท้าสำหรับผู้ที่เป็นโรคเบาหวานสามารถเพิ่มความรู้เรื่องการดูแลเท้า พฤติกรรมการดูแลเท้า และลดระดับความเสี่ยงต่อการเกิดแผลที่เท้าในผู้ที่เป็นโรคเบาหวานได้ ดังนั้นควรมีการนำแนวปฏิบัตินี้ไปใช้ในหน่วยงานเพื่อเพิ่มคุณภาพการดูแลผู้ที่เป็นโรคเบาหวาน รวมทั้งควรมีการศึกษาระยะยาวเพื่อติดตามผลของการใช้แนวปฏิบัตินี้ต่อการลดระดับความเสี่ยงของการเกิดแผลที่เท้า

Independent Study Title Effectiveness of Implementing Best Practice Guidelines for Reducing Foot Complication for Persons with Diabetes Mellitus, Kokha Hospital, Lampang Province

Author Mrs. Yaowared Daungkaew

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Pratum	Soivong	Advisor
Assistant Professor Dr. Pikul	Nantachaipan	Co-advisor

ABSTRACT

One of major complications of diabetes mellitus is diabetic foot ulcers that required long-term treatments or amputation. Therefore, foot care in persons diagnosed with diabetes is essential. The purpose of this operational study was to examine the effectiveness of implementing best practice guidelines for reducing foot complication in persons with diabetes mellitus, who were attending diabetic clinic at Kokha Hospital, Lampang Province during November, 2012 to February, 2013. Subjects consisted of 2 groups including 142 persons diagnosed with diabetes before implementing the guidelines in November, 2012, and 126 diabetes persons diagnosed with diabetes after implementing the guidelines in February, 2013. This study followed the conceptual framework of clinical practice guideline utilization of Australian National Health and Medical Research Council (1999). The study instruments included: 1) Best Practice Guidelines for Reducing Foot Complications for Persons with Diabetes Mellitus developed by Daungkaew and colleague (2010), 2) Guidelines utilization document 3) the Knowledge Related to Foot Care Questionnaire 4) Foot Care Behavior Questionnaire, and 5) Risk for Foot Ulcer Assessment

Form. All research instruments were tested for psychometric properties prior to collecting data. Data were analyzed using descriptive statistics.

The results revealed that:

1. Knowledge of foot care, 34.51% of subjects reported good knowledge before practice guideline implementation and 85.71% after practice guideline implementation.
2. Foot care behaviors, 41.55 % of subjects reported good foot care behavior before practice guideline implementation and 87.30% reported good foot care behavior after practice guideline implementation.
3. Risk of foot ulcer, before practice guideline implementation subjects reported having risk for foot ulcer at mild, moderate, and high level were 60.56%, 29.58%, and 9.86% , respectively. After the practice guidelines implementation, the risks for foot ulcer for mild, moderate and high were 92.86%, 3.97%, and 3.17%, respectively.

The findings of this study supported that the implementation of this best practice guidelines for reducing diabetes foot complication for persons diagnosed with diabetes mellitus increased knowledge of foot care, improved foot care behaviors and decreased risk for foot ulcer. Therefore, this best practice guideline was recommended to be implemented in the study setting to improve quality of care among persons with diabetes. Furthermore, a longitudinal study to investigate this guideline, effectiveness on decreasing risk for foot ulcer is warranted.